

Preventívna prehliadka - jej obsah a význam

*Upozornenie : použitá fotodokumentácia je majetkom MUDr. P.Andela;
bez súhlasu autora nie je možné ju kopírovať.*

Dodržiavanie pravidelnosti preventívnych prehliadok je veľmi dôležité. Zo zákona má každý občan Slovenskej republiky právo na preventívnu prehliadku u zubného lekára, a to :

- 2 x ročne u detí do dovŕšenia 18 rokov veku,**
- 1 x ročne u dospelých**
- 2 x počas tehotenstva.**

Lekár má počas preventívnej prehliadky odobrať anamnézu

Anamnéza je rozhovor lekára s pacientom, pri ktorom pacient opisuje vlastnými slovami svoje zdravotné ťažkosti. Je to získavanie potrebných údajov alebo overovanie údajov z poslednej návštevy.

Dôležité sú aj údaje o výskyte celkových ochorení a ich liečba, ako aj krvácačných stavov, alergie, najmä precitlivosť na anestetiká (znecitlivujúce roztoky) a ďalšie údaje. Tieto pacient uvedie do „Anamnestického dotazníka“ a zároveň musí písomne podpísať potvrdiť, že všetky údaje uviedol správne.

Rovnako pri ďalšej návšteve uvedie aj zmenu zdravotného stavu alebo zmenu liečby, čo je povinný aj bez vyzvania oznámiť ošetrovúcemu zubnému lekárovi.

Preventívne vyšetrenie zubným lekárom

Zubný lekár nevyšetruje len zuby, ale do oblasti jeho starostlivosti o pacienta patria všetky tkanivá a orgány v ústnej dutine ako aj oblasť tváre a krku.

Prvý pohľad na pacienta už pri jeho vstupe do ambulancie môže ukázať zmeny, ktoré vychádzajú z ochorenia v ústnej dutine.

Vonkajšie vyšetrenie tváre

Zubný lekár si všíma symetriu tváre, zmeny na koži, vzhľad, farbu pier a spôsob otvárania úst pacienta.

Vyšetruje funkciu nervov v oblasti tváre, reakciu na tlak v mieste výstupov senzitívnych hlavových nervov.

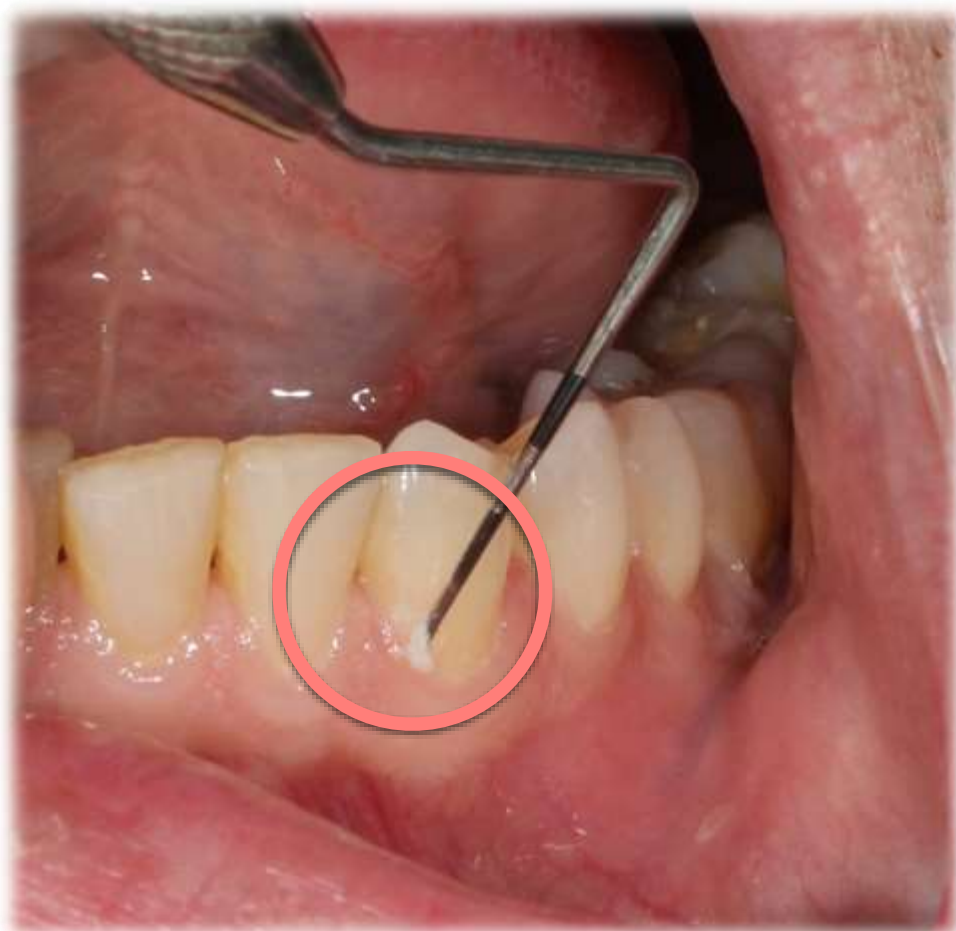

Vyšetrenie pohľadom dopĺňa vyšetrenie pohmatom. Pohmatom sa zisťuje teplota kože, bolestivosť, rozsah a konzistencia opuchu. Dôležité je aj posúdenie stavu miazgových uzlín v oblasti krku.

Intraorálne vyšetrenie – vyšetrenie v ústnej dutine

Veľmi dôležité je posúdenie **hygieny ústnej dutiny**, ktorá rozhoduje o prognóze zubov a jeho závesného aparátu. Zubný lekár zisťuje prítomnosť a kvalitu zubného povlaku, zubný kameň a zmenu farby zuba. Pre lepšie pochopenie pacienta vie povlak zafarbiť. Čím je tmavšia farba, tým je viac povlaku a väčšia pravdepodobnosť, že na tom mieste vznikne zubný kaz alebo zápal parodontu.

Zotretý a nahrnutý povlak (špina), ktorú voľným okom nie je vidieť

Farebné zviditeľnenie povlaku

Intraorálne vyšetrenie

Zubnou sondou zisťujeme počiatočný **zubný kaz** v jamkách, ryhách na žuvacích plochách. Zubné zrkadlo sa používa na pozorovanie menej dostupných miest. Pomocou neho si pri vyšetrení zároveň odtláča jazyk, odťahujú sa líca.

Intraorálne vyšetrenie

Stanovenie **vitality zubnej drene** (vitality zubov) patrí k základným úkonom pri vyšetrení zuba. Zistenie, či má zub živú zubnú dreň alebo je mŕtva – poškodená baktériami - je veľmi dôležité pre stanovenie správneho postupu ošetrovania.

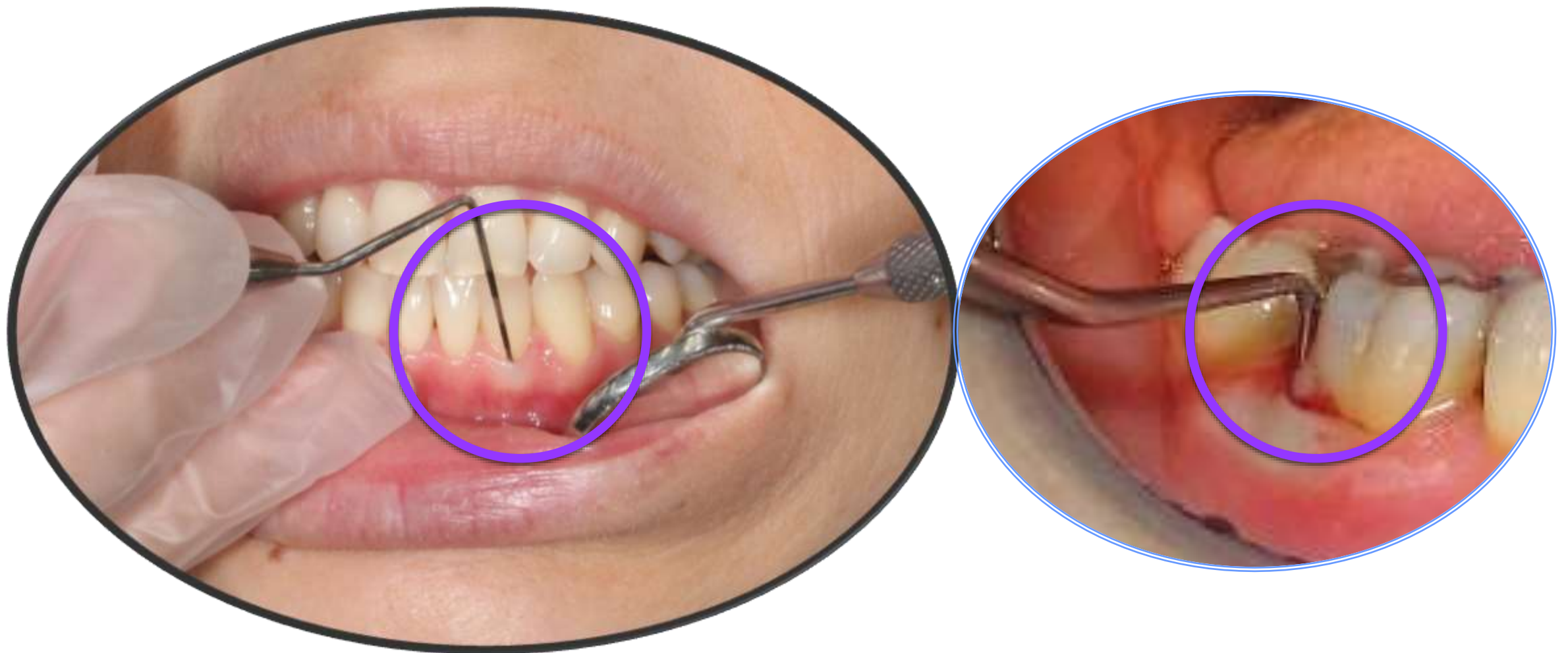

Šetrné priloženie studeného
nebolí, je to test vitality

Intraorálne vyšetrenie

Vyšetrenie **závesného aparátu zuba (parodontu)**. Zubný lekár zisťuje prítomnosť krvácania ďasien a parodontálnych váčkov. Stanovuje prítomnosť či neprítomnosť parodontitídy (*nesprávne označované ako paradentóza*) a jej rozsah.

Jemným zavedením tupej sondy za okraj ďasna zistíme aký hlboký je váčok okolo zuba

Intraorálne vyšetrenie

Vyšetruje sa škodlivý **t'ah uzdičky pery** a jeho t'ah na d'asno v okolí stredných rezákov alebo **t'ah bočných uzdičiek** v okolí očných zubov, v čeľusti a v sánke.

Ak sa uzdička upína veľmi blízko zuba, môže spôsobiť "ústup" d'asna a výsledkom je obnaženie krčka zuba alebo zápal d'asna

Intraorálne vyšetrenie

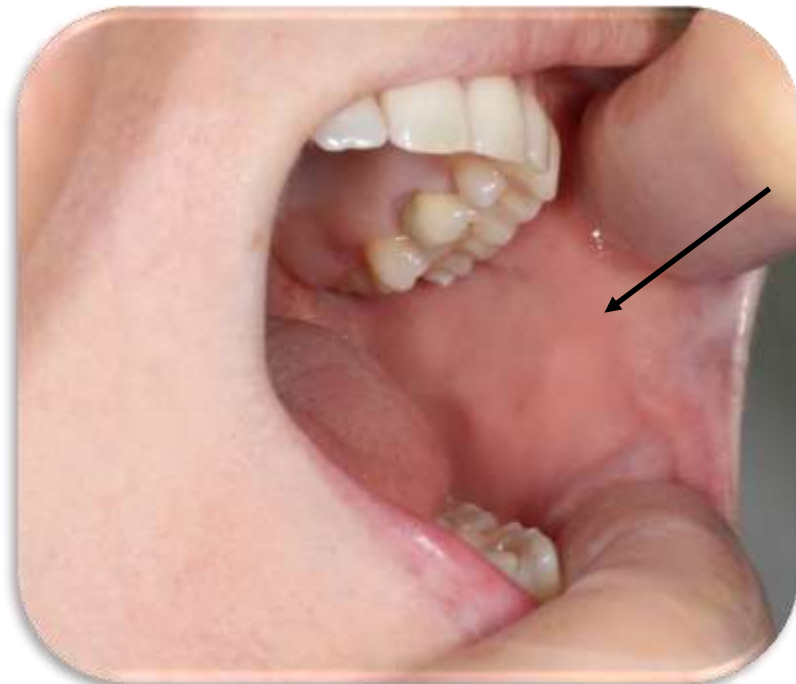
Pri vyšetrovaní chrupu zubný lekár si všíma **tvar zubných oblúkov**, **polohu zubov** a ako do seba zapadajú pri zahryznutí.

Vyšetrenie v ústach – intraorálne vyšetrenie

Vyšetrenie slizníc v ústach: zaznamená sa farba, vlhkosť, prekrvenie, zápalové a iné chorobné zmeny.

Vyšetruje :

sliznicu líca

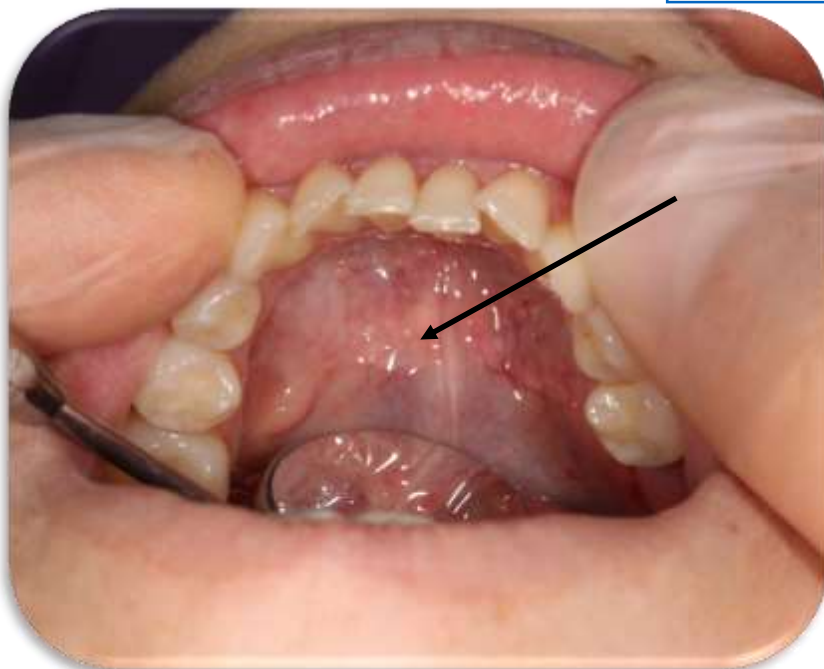
vývody slinných žliaz

tvrdé a mäkké
podnebie

povrch jazyka

spodinu jazyka
a ústnej dutiny

RTG vyšetrenie

Rtg snímka umožňuje nájsť zubný kaz v miestach, kde zrakom nie je viditeľný, napr. pod plombou alebo na bočnej ploche zuba. Rtg vyšetrenie je odporúčané urobiť minimálne raz za 2 roky, podľa rizika vzniku zubného kazu a určuje to zubný lekár. Pre túto diagnostiku sú určené bitewingové (záhryzové) snímky.

Na konci každej prehliadky zubný lekár informuje pacienta o jej výsledku.

V prípade zistenia ochorenia :

- vysvetlí príčinu jeho vzniku,
- určí spôsoby liečby
- vytvorí pacientovi liečebný plán
- oboznámi ho o finančnej spoluúčasti na liečbe.

